ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.1.2020 г.
COM(2020) 24 final

2020/0011 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно насилието и тормоза от 2019 г. (№ 190) на Международната организация на труда

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

С предложеното решение на Съвета ще се даде възможност на държавите членки на ратифицират Конвенцията за премахване на насилието и тормоза в сферата на труда на Международната организация на труда (МОТ), на която може да се прави позоваване под наименованието „Конвенция относно насилието и тормоза от 2019 г.“ (№ 190) (наричана по-нататък „Конвенцията“), за въпросите, попадащи в обхвата на компетентност на Съюза.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Както наскоро беше откроено от движението #metoo и свързани с него движения, насилието и тормозът в сферата на труда, включително насилието и тормоза, основани на пола, са широко разпространени в целия свят. Необходимо е да се засилят действията за превенция, а жертвите — да бъдат защитени.

В отговор на тази нужда 108-ата (по повод стогодишнината) Международна конференция на труда прие на 21 юни 2019 г. Конвенцията на МОТ против насилието и тормоза (№ 190) заедно с Препоръка относно насилието и тормоза (№ 206) (наричана по-нататък „Препоръката“).

Конвенцията е първият международен инструмент, в който се определят конкретни, приложими в световен мащаб стандарти за борба с тормоза и насилието, свързани с труда, и се определят конкретно мерките, които се изискват от държавите и другите имащи отношение участници. Конвенцията и Препоръката имат за цел да установят приобщаващ, интегриран и чувствителен към аспектите на пола подход за предотвратяване и премахване на насилието и тормоза в сферата на труда.

Както във вътрешен план, така и във външните си отношения Европейският съюз (ЕС) е ангажиран с утвърждаването на правата на човека и достойните условия на труд, включително безопасните и здравословни условия на труд, равенството между жените и мъжете и премахването на дискриминацията.

В ЕС през 2007 г. европейските социални партньори сключиха Рамково споразумение относно тормоза и насилието на работното място[1] въз основа на консултациите на Комисията с европейските социални партньори относно насилието на работното място и последиците от него за здравето и безопасността на работното място[2]. С нея на работодателите, работниците и техните представители се предоставя ориентирана към действията рамка за идентифициране, предотвратяване и справяне с проблемите, свързани с тормоза и насилието на работното място.

В интерес на ЕС е да насърчи прилагането на международен инструмент за борба с насилието и тормоза в сферата на труда в съответствие с вътрешната си рамка, тъй като Конвенцията се отнася до определени области от правото на Съюза и Европейският съюз не е в състояние да се присъедини към нея. Конвенцията по същество не поражда загриженост от гледна точка на съществуващите достижения на правото на ЕС. Следователно е в интерес на ЕС Конвенцията да бъде ратифицирана от държавите —

[1] COM (2007) 686.

[2] C/2004/5220.

членки на ЕС. За тази цел и с оглед на компетентността на ЕС в областите, обхванати от Конвенцията, е необходимо всички правни пречки на равнище ЕС пред ратифицирането на Конвенцията от държавите — членки на ЕС, да бъдат премахнати.

2.1 Съдържание на Конвенцията

Съдържанието на Конвенцията на МОТ относно насилието и тормоза от 2019 г. (№ 190) може да бъде обобщено, както следва:

Преамбюл на Конвенцията:

- Признава правото на всеки на трудова сфера без насилие и тормоз;
- Признава, че насилието и тормозът в сферата на труда могат да представляват нарушение на правата на човека, както и че насилието и тормозът представляват заплаха за равните възможности, която е недопустима и несъвместима с достойния труд;
- Признава, че насилието и тормозът в сферата на труда засягат психическото, физическото и сексуалното здраве, достойнството и семейната и социалната среда на съответното лице и могат да попречат на достъпа, оставането и напредването на пазара на труда на съответните лица, особено жените;

Съгласно част I, Определения, Конвенцията:

- Дава единно определение за „насилие и тормоз“, което обхваща редица неприемливи поведения и практики или заплахи с такива, независимо дали става въпрос за еднократно или повтарящо се събитие, които имат за цел, водят или е вероятно да доведат до физически, психически, сексуални или икономически вреди (член 1, буква а);
- Дава определение на насилието и тормоза, основани на пола (член 1, буква б);
- Предвижда, без да се засяга единното определение за „насилие и тормоз“, че насилието и тормозът могат да бъдат определени като едно понятие или като отделни понятия в националните законови и подзаконови актове (член 1, параграф 2).

Съгласно част II, Обхват, Конвенцията:

- Защитава работниците и другите лица в сферата на труда, включително служителите, както са определени в националното право и практика, както и работещите лица независимо от техния договорен статут, лицата, които преминат обучение, в това число стажантите и чираците, работниците, чието трудово правоотношение е прекратено, доброволците, търсещите работа лица и кандидатите за работа, както и лицата, упражняващи правомощията, задълженията или отговорностите на работодателя (член 2);
- Се прилага по отношение на насилието и тормоза в „сферата на труда“, която надхвърля рамките на работното място и включва свързаните с работата помещения и комуникации, пътуванията и социалните дейности, както и предоставяното от работодателя настаняване и пътуването от дома до работното място и обратно (член 3).

Съгласно част III, Основни принципи, ратифициралите държави, inter alia:

- Приемат приобщаващ, интегриран и съобразен с аспектите на пола подход за предотвратяване и премахване на насилието и тормоза в сферата на труда, който включва установяване със закон на забрана на насилието и тормоза (член 4, параграф 2);
- Гарантират, че на насилието и тормоза се противодейства със съответни политики (член 4, параграф 2, буква б);
- Приемат всеобхватна стратегия за борба с насилието и тормоза и гарантират достъп до средства за правна защита и подкрепа за жертвите (член 4, параграф 2, буква в);
- Приемат закони, подзаконови разпоредби и политики, гарантиращи правото на равенство и недискриминация при упражняването на заетост, включително за уязвимите групи и групите в уязвимо положение (член 6).

Съгласно част IV, Закрила и превенция, ратифициралите държави по-специално:

- Приемат подходящи мерки за предотвратяване на насилието и тормоза в сферата на труда (член 8),
- Приемат закони и подзаконови разпоредби, изискващи от работодателите да предотвратяват насилието и тормоза посредством, наред с другото, оценка на рисковете от насилие и тормоз, предоставяне на информация и обучение на засегнатите лица (член 9).

Освен това съгласно част V, Прилагане и средства за правна защита, ратифициралите държави предприемат подходящи мерки, за да гарантират лесен достъп до подходящи и ефективни средства за правна защита; да признаят последиците от домашното насилие и доколкото е разумно осъществимо, да смекчат въздействието му в сферата на труда; както и да гарантират, че работниците имат право да се оттеглят от работна ситуация, представляваща непосредствена и сериозна заплаха, свързана с насилие и тормоз (член 10).

Освен това Конвенцията включва разпоредби относно насоки, обучение и повишаване на осведомеността.

2.2 Право на Съюза в областта на насилието и тормоза в трудовата сфера

Някои аспекти на Конвенцията, допълнена от Препоръката, се отнасят до области, обхванати от правото на ЕС, по-специално:

- Член 153, параграф 1, букви а) и буква и) и член 157, параграф 3 от ДФЕС, съгласно които Съюзът подкрепя и допълва дейностите на държавите членки във връзка с подобряването на работната среда с цел закрилата на здравето и безопасността на работниците и с равенството между мъжете и жените по отношение на възможностите на пазара на труда и третирането на работното място, както и приема мерки, които осигуряват прилагането на принципа за равни възможности и равно третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и труда;

- Рамкова директива 89/391/ЕИО[3], обхващаща всички рискове за здравето и безопасността на работниците на работното място, включително психосоциалните рискове като тормоза и насилието;
- Рамковото споразумение на европейските социалните партньори относно тормоза и насилието на работното място от 2007 г.[4], сключено съгласно член 138 от Договора за ЕО (понастоящем член 155 от ДФЕС), с което на работодателите, работниците и техните представители се предоставя ориентирана към действията рамка за откриване, предотвратяване и управление на проблеми на тормоз и насилие на работното място;
- Стратегическата рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014—2020 г.[5] и Съобщението на Комисията „По-безопасен и здравословен труд за всички — осъвременяване на законодателството и политиката на ЕС в областта на здравословните и безопасни условия на труд“[6], в което се подчертава колко важно е да се подобри предотвратяването на психосоциалните рискове на работното място;
- Директива 2006/54/ЕО, отнасяща се до прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите и съдържаща разпоредби относно забраната на тормоза и сексуалния тормоз[7];
- Директива 2000/78/ЕО от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите[8];
- Директива 2000/43/ЕО относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход[9];
- Решенията на Съвета от 11 май 2017 г. за подписване от името на Съюза[10] на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и

---

3 Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1—8).

4 COM (2007) 686.

5 COM (2014) 332 final.

6 COM/2017/012 final.

7 ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23—36. Подобни разпоредби се съдържат също в Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37—43) и в Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1—6).

8 ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16—22.

9 ОВ L 180, стр. 22—26.

10 Решение 2017/865 на Съвета от 11 май 2017 г за подписване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на частите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (ОВ L 131, 20.5.2017 г., стр. 11—12); Решение 2017/866 на Съвета от 11 май 2017 г. за подписване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на правото на убежище и забраната за връщане (ОВ L 131, 20.5.2017 г., стр. 13–14).

домашното насилие („Истанбулската конвенция“)[11] и продължаващите обсъждания в Съвета относно присъединяването на Съюза към Истанбулската конвенция, която съдържа разпоредби относно превенцията на насилието над жени и домашното насилие, включително сексуалния тормоз, защитата на жертвите на такова насилие и наказването на извършителите.

Някои аспекти на Конвенцията и Препоръката са свързани и с области, обхванати от правото на Съюза в сферата на съдебното сътрудничество и правата на жертвите[12], миграцията, убежището и свободата на движение[13], където вторичното право на Съюза[14] предвижда за жертвите на престъпления и членовете на техните семейства права да получават подходяща информация, подкрепа и защита, да участват в наказателни производства и да бъдат признати и третирани с уважение и без дискриминация.

Конвенцията и Препоръката включват също така разпоредби, които са от компетентността на държавите членки, по-специално по отношение на колективното договаряне.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Не се прилага.

4. УПЪЛНОМОЩАВАНЕ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ НА КОНВЕНЦИЯТА В ИНТЕРЕС НА СЪЮЗА

Конвенцията се отнася до определени области на правото на Съюза, като здравословните и безопасни условия на труд, равенството и недискриминацията, в които регламентирането е достигнало напреднал етап.

В съответствие с разпоредбите относно външната компетентност, по които се е произнесъл Съдът на Европейския съюз[15], и по-специално относно сключването и ратифицирането на конвенциите на МОТ[16], държавите членки не могат самостоятелно да ратифицират Конвенцията, тъй като части от нея попадат в обхвата на компетентност на Съюза съгласно член 3, параграф 2 от ДФЕС.

---

11 Конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, Договори на Съвета на Европа, № 210, достъпна на адрес: https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e.

12 Членове 82, 83, 84 и 156 от ДФЕС.

13 Членове 21, 46, 78 и.79 от ДФЕС.

14 Директива 2012/29/ЕС от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57—73).

15 Решение на Съда относно Европейската спогодба за работата на екипажите на превозните средства, извършващи международни автомобилни превози (AETR), дело 22/70 от 31 март 1971 г., Recueil 1971 г., стр. 263.

16 Становище 2/91 на Съда от 19 март 1993 г. относно Конвенцията на МОТ за химикалите № 170, Recueil 1993 г. стр. I-1061.

Въпреки това ЕС не може да ратифицира конвенция на МОТ, тъй като съгласно Устава на МОТ[17] единствено държави могат да бъдат страни по тези конвенции.

Поради това институциите на ЕС и държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за сътрудничество с цел ратифициране на Конвенцията и изпълнение на произтичащите от нея ангажименти[18].

От 2005 г. насам Съветът е упълномощил държавите членки да ратифицират, в интерес на ЕС, пет конвенции на МОТ и един протокол на МОТ, части от които попадат в области на компетентност на ЕС[19].

Материалноправните разпоредби на Конвенцията не пораждат загриженост от гледна точка на съществуващите достижения на правото на ЕС. В съответствие с член 19, параграф 8 от устава на МОТ в Конвенцията се определят минимални стандарти. Това означава, че е възможно правото на Съюза да е по-строго от разпоредбите на Конвенцията и обратно[20].

Ето защо с предложеното решение на Съвета държавите членки ще бъдат упълномощени да ратифицират, в интерес на ЕС, онези части от Конвенцията, които попадат в области на компетентност на ЕС, и ще се отправи препоръка към тях да положат усилия да направят това до края на 2022 г.

---

17 Устав на МОТ, член 1, параграф 2.

18 Становище 2/91 на Съда (пак там), т. 36, 37 и 38.

19 Решение на Съвета от 14 април 2005 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейската общност, Конвенцията за документите за самоличност на морските лица на Международната организация на труда (Конвенция 185), (ОВ L 136 от 30 май 2005 г., стр. 1); Решение на Съвета от 7 юни 2007 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейската общност, Конвенцията за морски труд от 2006 г. на Международната организация на труда (ОВ L 161 от 22.6.2007 г., стр. 63); Решение на Съвета от 7 юни 2010 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно условията на труд в сектора на риболова от 2007 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 188), (ОВ L 145 от 11.6.2010 г., стр. 12); Решение 2014/52/ЕС на Съвета от 28 януари 2014 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно безопасността при използването на химикали на работното място от 1990 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 170); Решение 2014/51/ЕС на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенция № 189 относно достойния труд на домашните работници от 2011 г. на Международната организация на труда (Конвенция № 189); Решение (ЕС) 2015/2071 на Съвета от 10 ноември 2015 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Протокола от 2014 г. към Конвенцията относно принудителния или задължителния труд от 1930 г. на Международната организация на труда, във връзка с членове 1—4 от Протокола, по отношение на въпроси, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (ОВ L 301 от 18.11.2015 г.); Решение (ЕС) 2015/2037 на Съвета от 10 ноември 2015 г. за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Протокола от 2014 г. към Конвенцията относно принудителния или задължителния труд от 1930 г. на Международната организация на труда по отношение на въпроси, свързани със социалната политика (ОВ L 298, 14.11.2015 г.);

20 Становище 2/91 на Съда (пак там), т. 18.

5. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

5.1 Процесуалноправно основание

Член 218, параграф 6 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се прилага, независимо дали Съюзът е член на организацията, която е приела международното споразумение[21].

5.2 Материалноправно основание

5.2.1 Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 6 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на международното споразумение, по отношение на който се извършва ратификация в интерес на Съюза. Ако споразумението преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 6 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част. По отношение на споразумение, което преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна по отношение на другите, материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 6 от ДФЕС ще трябва, по изключение, да включва съответните различни правни основания.

5.2.2 Приложение в конкретния случай (вж. също така подробната информация относно правото на Съюза, понастоящем представена в точка 2)

Макар Конвенцията да съдържа също елементи, отнасящи се до недискриминацията, съдебното сътрудничество и правата на жертвите, основната цел и съдържание на Конвенцията се отнасят до социалната политика, по-специално до подобряването на работната среда с цел закрила на здравето и безопасността на работниците (член 153, параграф 1, буква а) от ДФЕС) и равенството между мъжете и жените по отношение на възможностите на пазара на труда и третирането при работа (член 153, параграф 1, буква и) от ДФЕС), в областите, в които са приети директиви съгласно член 153, параграф 2 от ДФЕС, както и до прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и труда съгласно член 157, параграф 3 от ДФЕС.

Целта и съдържанието на Конвенцията са свързани с борбата срещу дискриминацията по член 19 по второстепенен начин.

Следователно материалноправното основание за предложеното решение е член 153, параграф 2 от ДФЕС във връзка с член 153, параграф 1, буква а), член 153, параграф 1, буква и) и член 157, параграф 3 от ДФЕС.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Правното основание за предложеното решение следва да бъдат член 153, параграф 2 от ДФЕС, член 153, параграф 1, буква а), член 153, параграф 1, буква и) от ДФЕС и член 157, параграф 3 от ДФЕС, които представляват основното правно основание за правото на Съюза, свързано със здравословните и безопасни условия на труд и

[21] Становище 2/91 на Съда (пак там) относно Конвенцията за химикалите № 170, и решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 64.

равенството между мъжете и жените в областта на заетостта и труда, във връзка с член 218, параграф 6 от ДФЕС.

2020/0011 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Конвенцията относно насилието и тормоза от 2019 г. (№ 190) на Международната организация на труда

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 153, параграф 2 във връзка с член 153, параграф 1, букви а) и и), член 157, параграф 3 и член 218, параграф 6, буква а), подточка v) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

като има предвид, че:

(1) През 2019 г. на 108-ата си сесия Международната конференция на труда прие Конвенцията на Международната организация на труда за премахване на насилието и тормоза в сферата на труда, на която може да се прави позоваване под наименованието „Конвенция относно насилието и тормоза от 2019 г.“ (№ 190) (наричана по-нататък „Конвенцията“).

(2) С цел насърчаване на достойния труд за всички, на здравословните и безопасни условия на труд и на равенството между половете, както и с цел борба с дискриминацията Съюзът насърчава ратифицирането на международните трудови конвенции, класифицирани от Международната организация на труда като актуални.

(3) Някои разпоредби на Конвенцията попадат в обхвата на достиженията на правото на Съюза в областта на социалната политика в съответствие с член 153, параграф 2, член 153, параграф 1, букви а) и и) и член 157, параграф 3 от ДФЕС във връзка със здравословните и безопасни условия на труд и равенството между мъжете и жените в областта на заетостта и труда[22]. Някои разпоредби на

[22] Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1—8); Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (преработена) (ОВ L 204, 26.7.2006, стр. 23—26); както и Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37—43) и Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1—6).

Конвенцията попадат в обхвата на достиженията на правото на Съюза в областта на недискриминацията[23].

(4) Поради това определени части от Конвенцията попадат в обхвата на компетентност на Съюза и по отношение на тях държавите членки не могат да поемат задължения извън рамките на институциите на Съюза[24].

(5) Съюзът не може да ратифицира Конвенцията, тъй като страни по нея могат да бъдат само държави.

(6) В тази ситуация държавите членки следва да бъдат упълномощени да ратифицират, като действат съвместно в интерес на Съюза, частите от Конвенцията, попадащи в обхвата на компетентност на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавите членки се упълномощават да ратифицират Конвенцията относно насилието и тормоза от 2019 г. (№ 190) на Международната организация на труда за частите, които попадат в обхвата на компетентността, предоставена на Европейския съюз съгласно член 153, параграф 2, член 153, параграф 1, букви а) и и) и член 157, параграф 3 от ДФЕС.

Член 2

Държавите членки следва да предприемат необходимите действия за депозиране на инструментите си за ратифициране на Конвенцията пред генералния директор на Международното бюро по труда възможно най-скоро и за предпочитане преди 31 декември 2022 г.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател

[23] Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16—22); Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22—26).

[24] Становище 2/91 на Съда на Европейския съюз от 19 март 1993 г., Recueil 1993 г. стр. I-1061, точка 26.